

Spill "Hvilket tall er jeg" - transkripsjon av samtalen

Elevene på 4. trinn sitter på gulvet foran tavla. Jørn Ove er lærer. Klassen skal spille Hvilket tall er jeg - spillet. Det er første gang elevene spiller det.

- 1 Jørn Ove Det spillet vi skal spille i dag, det ligner litt på et annet spill som dere kanskje har spilt før. Det heter "head bands". Der har man et bånd hver (viser at man har båndet rundt hodet) og så har man et kort, og så skal man prøve å finne ut hva det er på det kortet som du selv har. Så da er det viktig at man ikke klarer å se det. Nå skal vi ha tall på de kortene. I dette spillet er det til vanlig bilder.
- 2 Elever Av ku og sånt...
- 3 Jørn Ove Hvis vi nå skal prøve å spille... for man må vite litt om hva man kan spørre om når det er tall. For når det er tall, er det litt annerledes. (Fester et kort med bånd rundt hodet.) Nå vet ikke jeg hvilket tall det er. Men... Da må jeg spørre dere om det er er det... Ja, det må jeg si først. Alle tall er fra femtien og til hundre. Det vet jeg, og det vet dere på forhånd. Mellom femtien og hundre er alle tallene. Er tallet større enn 75?
- 4 Elever Ja..
- 5 Jørn Ove Er tallet et rundt tall?
- 6 Elever Ja! (en stemme som sier noe om at det ikke er helt rundt)
- 7 Jørn Ove Hva fant jeg ut nå, når jeg spurte om det er et rundt tall? Hvilket tall kan det være da? Kristoffer?
- 8 Kristoffer Da kan det være et tall som har null bak.
- 9 Jørn Ove Null bak, ja. Hva mener du med bak? Hvilken plass er det?
- 10 Kristoffer Det er enerplassen.
- 11 Jørn Ove Ja, så det har null på enerplassen. Vet jeg noe mer fra før? Noen som husker det første spørsmålet? For det er litt i det spillet her at man bør huske det første man har spurt om og. Nå tror jeg at det ikke er så mange tall jeg kan velge i.
- 12 Elev Nei.
- 13 Jørn Ove Hvor mange tall har jeg å velge mellom?
- Flere elever sier at det er to, noen som sier tre.
- 14 Jørn Ove Så da tror jeg at jeg prøver å tippe når det bare er to.

- 15 Andreas Jeg tror at det er tre.
- 16 Jørn Ove Er det 90?
- 17 Elever Ja!
- 18 Andreas Men hvordan kan det være bare to?
- 19 Jørn Ove Der var jeg heldig. Men hva ville skjedd om jeg hadde begynt med å tippe?
Hvis jeg tippet helt til å begynne med? Jenny?
- 20 Jenny Du ville fått feil.
- 21 Jørn Ove Nja, er det helt sikkert at jeg ville fått feil, Jenny? Er det helt sikkert?
- 22 Jenny Nei..
- 23 Johanne Det ville tatt evig tid...
- 24 Jørn Ove Som Johanne sier, det ville tatt evig lang tid kanskje. For det som er om å gjøre i dette spillet.. for å vinne i spillet må man stille minst mulig spørsmål. Så hvis man tipper, og det tar evig lang tid, da vil man ikke vinne i spillet. Man må finne noen lure spørsmål å spørre om. Og jeg er helt sikker på at dere har noen ideer om hvordan spørsmål kan være.

Elevene deles i grupper på 3-4. Hver gruppe får bånd og en kortstokk med tall 51-100. Jørn Ove tipser dem om at det kan være lurt å notere underveis slik at man kan huske spørsmål man har stilt og svarene man har fått.

Nedenfor er et utdrag av spillet i to av gruppene.

Gruppe 1 består av tre elever. De har nettopp fått festet kortene.

- 25 Johanne Eeeee... Er det et tall over 60? (Har tallet 79.)
- 26 Torjus Nei... Eee... Ja...
- 27 Maria Ja. Jo.
- 28 Torjus Jo, jo, jo, jo... Da må du skrive opp det da. Eeee... Er det et rundt tall? (Har tallet 67).
- 29 Jentene Nei!
- 30 Torjus Åh... (oppgitt).
- 31 Maria Er *jeg* et rundt tall? (Har tallet 77).
- 32 Johanne Nei! Er jeg to like tall? Torjus?
- 33 Torjus Nei! Er jeg noe med 80?
- 34 Johanne Nei!

Gruppe 2 består av fire elever. De har nettopp fått festet kortene. Kristoffer begynner.

- 35 Kristoffer Er jeg over 72?
 36 Leah Ja. Ok, er jeg over 60?
 37 Jenny Ja. Er jeg over 80?
 38 Leah Ja.
 39 Adrian Er jeg over 81?
 40 Jenny Ja.

Elevene fortsetter å stille spørsmål og notere. Etter at alle har stilt to spørsmål til, er det Kristoffer sin tur igjen.

- 41 Adrian Kristoffer det er din tur.
 42 Kristoffer Ok... Mmm... (skriver 72, 74, 76, 78, 80 på arket sitt. Fra før har han notert "over 72", "under 80" og "partall")
 43 Leah Hva er det du holder på med Kris? (utålmodig)
 44 Kristoffer Ok, hvis dere skulle rundet det av, ville dere rundet det av til 70 eller 80?
 45 Leah Eh... 70... Nei, 80.
 46 Kristoffer 80?
 47 Jentene Ja. (Kristoffer stryker over 72 og 74 på arket).

Etter at elevene har spilt i ca. 15 minutter, samles de til en felles diskusjon.

- 48 Jørn Ove (Mens dere spilte har jeg sett)...etter lure ting å spørre om, og da hørte jeg at Johanne hadde en lur ting som hun spurte om. Hun spurte om to like tall, men hva mente du egentlig når du spurte om det? To like tall?
 49 Johanne To like tall, emm... Hvis det er for eksempel 77, 88, 99, 55, 66...
 50 Jørn Ove Og der kaller vi det egentlig at det er to like siffer. Har dere hørt det ordet siffer før?
 51 Alle Ja!
 52 Jørn Ove Ja, for dette er et siffer og så er det et siffer, og så til sammen så er det et tall (peker på tallet 55 som er skrevet på tavla). Slik at vi ikke blander det. Men det var et veldig lurt spørsmål. For da finner du ut noe med en gang om det, og hvis du får ja på det spørsmålet..
 53 Johanne Da blir det lett!
 54 Jørn Ove Da blir det lett, da blir det ganske få.
 55 Johanne Og hvis du får nei, så vet du at det ikke er 77, ikke 88, ikke 99, og ikke 55.

- 56 Jørn Ove Ja, så du finner ut noe både hvis du får ja og hvis du får nei. For jeg så noen som ble litt skuffa fordi de fikk nei på spørsmålet. Man finner ut kanskje... Noen ganger finner man ut mer hvis man får nei. Og så hørte jeg at Jenny, dere fant ut noe lurt å spørre om, som dere spurte om ganske tidlig.
- 57 Jenny Oddetall?
- 58 Jørn Ove Mhm, dere spurte om det var oddetall eller partall. Hvor mange tall får man bort da, hvis man spør om det? Hvis jeg spør om det er partall, og så får jeg ja. Hvor mange tall er det som er tatt bort da, som det ikke kan være? Torjus?
- 59 Torjus Halvparten.
- 60 Jørn Ove Ja, da er jo halvparten av tallene borte. Da her man funnet ut ganske mye. Hvis man da har greid å finne ut at det er noe med 60. Hva er det lurt å gjøre da? Hva gjør man da? Johanne?
- 61 Johanne Da kan man spørre: Er det over 66? Eller er det... eee... eller er det 60 og så er det et partall med 60? Eller...
- 62 Jørn Ove Ja. Det kan være lure spørsmål å spørre om. Hvis det var over 66... Er 66 med da?
- 63 Kjerstin Nei.
- 64 Johanne Inkludert 66 eller 66 og oppover.
- 65 Jørn Ove Hvis du spør om: Er det 66 og oppover, da er 66 med. Men hvis det er over 66, så er det jo mer enn 66, og da er ikke 66 med. Skal vi se hvilke andre lure ting jeg hørte at dere sa. Kristoffer, du brukte å runde av. Hvordan brukte du det?
- 66 Kristoffer For at jeg kunne spørre, hvis jeg visste at det var over 70 og under 80, så spurte jeg om jeg ville runde det av til 70 eller 80.
- 67 Jørn Ove Ja, hva fant du ut da?
- 68 Kristoffer Da fant jeg ut at det var, de ville runde det av til 80.
- 69 Jørn Ove Ja, og hvilke tall visste du at det kunne være da?
- 70 Kristoffer 76. Eller, da hadde jeg allerede spurt om det var partall da... Da var det 76 og 78.
- 71 Jørn Ove Ja, så det er noen lure ting som det går an å spørre om. Det går an å spørre om sifrene og plassene. Det går an å spørre om partall og oddetall. Det går an å spørre om å runde av. Det går an å spørre om det er over, under eller i mellom. Ja, nå vil jeg at vi skal gå ut og trekke et nytt kort, og så spiller vi en gang til.